

Βιβλιοπροτάσεις

Μένης Κουμανταρέας Θάνατος στο Βαλπαραιΐζο

Με πολύ σεβασμό, είναι αλήθεια, πιάσαμε το τελευταίο βιβλίο του Μένη Κουμανταρέα, «Θάνατος στο Βαλπαραιΐζο». Στόχος είναι να βρούμε ποια είναι εκείνα τα στοιχεία που επιτρέπουν σε έναν συγγραφέα να ζει στην Ελλάδα της «ελαφράς ανάγνωσης» ως συγγραφέας. Από το 1982 μάλιστα, όπως αναφέρεται στο βιογραφικό του συγγραφέα. Και με πολλή αξιοπρέπεια ως προς το είδος της δουλειάς, θα προσθέταμε.

Η γραφή του Κουμανταρέα είναι η διάλυση της πραγματικότητας. Και η ανασύνθεσή της με τέτοιο τρόπο που συμβολικά και συνειρμικά μπορεί κανείς να δει πίσω από την πραγματικότητα. Ποιοτική ανασύνθεση. Είναι σχεδόν σίγουρο ότι ούτε κι ο ίδιος θα θυμάται πλέον ποια είναι τα αυθεντικά ιστορικά στοιχεία και ποια τα αποκηήματα της φαντασίας του.

Ιστορικά γεγονότα και πρόσωπα μπερδεύονται με φανταστικές ιστορίες και πρόσωπα σύμβολα ή πρόσωπα βαθιά χωμένα στο απωθημένο του συγγραφέα για να φτιάξουν μια άλλη αλήθεια. Την αλήθεια της Δόνας Κοντσέτα. Την αλήθεια που, καθώς τη ζεις διαβάζοντας, λες «μα πώς θα μπορούσα εγώ να ζω σε αυτή την ιστορία;» Και κάπως έτσι ανακαλύπτεις ότι ίσως ζεις μέσα σε μια πιο τερατώδη πραγματικότητα.

Είναι επομένως η τερατώδης πραγματικότητα του σήμερα, η επικαιρότητα όπως την λένε, στα ενδιαφέροντα του επιτυχημένου συγγραφέα. Τι είναι ο φασισμός και ποιες οι ρίζες του; Ποιες οι δυνάμεις που τον δημιουργούν και ποιο το πρωταρχικό πρόσωπό του, η μάσκα ή η θεότητα από την οποία ξεκινά ως ιδεολογία ή ως σχέδιο και καταφέρνει να γεμίσει τις άδειες ψυχές των απλοϊκών ανθρώπων του σήμερα; Αυτός είναι ο Φέλξενσταϊν, ο δόκτωρ που πιάνει στον ιστό του τον εξόριστο ηγέτη και προσπαθεί να τον κάνει υποχείριό του.

Και ο ηγέτης είναι μες στο παιχνίδι της μυθοπλασίας επίσης. Κουβαλά στις πλάτες του ολόκληρους λαούς, τεράστιες αποτυχίες και μεγαλύτερες προδοσίες. Διαβάζεις για τη ζωή του και δεν ξέρεις ακριβώς πώς να το αντιμετωπίσεις. Ως ιστορία ή ως κουτομπολιό. Άνθρωποι

που πίστευαν τόσο, σε βαθμό που να μην αναγνώριζαν πια την πραγματικότητα πέρα από την πίστη τους. Άνθρωποι που εξέτρεψαν τον ρου της ιστορίας του λαού τους. Πάνω από όλα όμως άνθρωποι με ανθρώπινες ανάγκες και αδυναμίες. Η λογοτεχνία δεν ντρέπεται, όπως η ιστορία, να ξεκοκαλίσει τον μύθο και να προβάλλει τις απλές ανθρώπινες αδυναμίες και μάλιστα ως εν μέρει υπεύθυνες για την κατάντια της ιστορίας.

Ασφαλώς, όμως, ο πιο σπουδαίος λόγος για να διαβάσει κανείς έναν συγγραφέα είναι ο ίδιος ο συγγραφέας. Πώς προβάλλει τον εαυτό του στον ήρωα του μυθιστορήματος, ή και στους άλλους ήρωες, πώς είναι ελάχιστα κατασταλαγμένος και πάντα αντιφατικός. Και ανασφαλής. Είναι κομμουνιστής ή δεν είναι; Είναι ήρωας ή αντιήρωας; Γενναίος ή δειλός; Πώς αντιμετωπίζει την αρρώστια, πώς αντιμετωπίζει τον έρωτα και τον φόβο; Τελικά, αυτό που τραβά τους ανθρώπους στη λογοτεχνία είναι τα άλυτα σημεία μέσα μας. Οι ενοχές και οι ανικανοποίητες ελπίδες. Το μόνο που χρειάζεται ο συγγραφέας να δώσει στους αναγνώστες του είναι η αλήθεια μέσα του. Η οποία τυγχάνει να είναι όμοια με τις αλήθειες όλων.

Και τέλος, είναι η γλώσσα. Ή μάλλον η αρχή είναι η γλώσσα. Έχουμε αναμετρηθεί με κείμενα ποιητικά και άλλα πιο πεζά. Με γραφές ειρωνικές και άλλες γεμάτες υπονοούμενα. Έχουμε αναμετρηθεί με προτάσεις κομψές και περιόδους ατελείωτες. Κι όμως, για να διαβάζεται ένας συγγραφέας ολόκληρες δεκαετίες, το μόνο που χρειάζεται είναι να γίνεται κατανοητός και να ταξιδεύει με απλές προτάσεις τον αναγνώστη του. **HD**

Θάνατος στο Βαλπαραιΐζο

Συγγραφέας: **Μένης Κουμανταρέας**

Εκδότης: **Πατάκης**

ISBN: 978-960-164-834-7

Σελ. 266 | Τιμή: 14,70 €